

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

KICHIK YULDUZCHALAR UCHUN SAVOB DUNYOGA O'RGATISH FAOLIYATLARI QO'LLANMALARI

KICHIK YULDUZCHALAR

**MAKTABGACHA TA'LIM
TASHKILOTLARIDA
KICHIK GURUHLAR UCHUN
SAVODGA O'RGATISH
BO'YICHA
FAOLIYAT ISHLANMALARI**

Mundarija

	FAOLIYAT MAVZUSI	
	Kirish	3
	Nutq va savodga tayyorgarlik Faoliyatlarining o'quv yili bo'yicha taqsimoti	4
1	«Bo'ri bilan echki» o'zbek xalq ertagini tarbiyachi bilan birgalikda qayta hikoya qilishga o'rgatish	5
2	O'yinchoq bo'yicha tasviriy hikoya tuzishga o'rgatish	6
3	Bolalarni tarbiyachi bilan birgalikda o'yinchoq haqida kichik hikoya (2-3 ta gap) tuzishga o'rgatish	7
4	«Biz kubik o'ynaymiz» surati ustida suhbat	8
5	Qo'g'irchoqni tasvirlashga o'rgatish	9
6	O'yinchoqlar haqida suhbat	11
7	Tarbiyachining yordamida qisqa hikoya tuzishga o'rgatish	12
8	Bolalarni tarbiyachi yordamida o'yinchoq haqida qisqa hikoya tuzishga o'rgatish	13
9	«Sholg'om» ertagini tarbiyachi bilan birgalikda qayta hikoya qilishga o'rgatish	14
10	“I” tovushini to'g'ri talaffuz etish	15
11	O'yinchoq haqida qisqa hikoya tuzishga o'rgatish	16
12	Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish	
13	«Chanada uchamiz» surati ustida suhbat	17
14	Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish	18
15	Buyumlarning sifati va belgilarini (kattaligi, rangi) aytishga, savollarga to'g'ri javob berishga, hikoya tuzishga o'rgatish	19
16	Tarbiyachi bilan birgalikda «Bo'ri va echki bolalari» ertagini qayta hikoya qilishga o'rgatish	20
17	Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish	21
18	Surat bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish	22
19	“Biz qushlarni qanday ovqatlantiramiz” jamoa tajribasida hikoya tuzish. “Qo'limizni isitamiz” o'yini	23

20	Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish	24
21	Bolalarni tarbiyachi yordamida o'yinchoqlar haqida qisqa hikoya tuzishga o'rgatish	25
22	O'yinchoqlarni tasvirlashga o'rgatish	26
23	Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish.	27
24	“Mushuk va mushukchalar” surati ustida suhbat	27
25	Buyumni tasvirlashni o'rgatish	28
26	Bolalarni «Bo'g'irsoq» ertagini tarbiyachi bilan birgalikda qayta hikoya qilishga o'rgatish.	29
27	Bolalarni tarbiyachi bilan birgalikda o'yinchoq haqida kichik hikoya (2-3 ta gap) tuzishga o'rgatish	30
28	“Ikki echki” o'zbek xalq ertagi asosida qayta hikoya qilishni mashq qilish	31
29	Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish	32
30	Bolalarni «Kurk tovuq» ertagini tarbiyachi bilan birgalikda qayta hikoya qilishga o'rgatish	33
31	Tarbiyachi yordamida kichik hikoya tuzishga o'rgatish.	34
32	“Bolalar baliqni ovqatlantiryaptilar” surati ustida suhbat	36
33	Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish.	37
34	Surat bo'yicha qisqa hikoya tuzish	37
35	Qushchani kuzatish. Yomg'ir va qushlar harakatli o'yin	38
36	Asarni qayta hikoya qilish «Maqtanchoq quyon» o'zbek xalq ertagi	40
	Foydalangan adabiyotlar	41

Kirish

Maktabda ta'lim uzluksiz ta'limning birinchi bo'g'ini hisoblanib, u maktabda o'qitiladi va tayyor, sog'lom bolani tarbiyalashni ko'zda tutadi.

...kta muvaffaqiyatli ta'lim olishga tayyorlashda, unga ona tilining egallab olish uchun tegishli shart-sharoitlar yaratish zarur.

yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo'yiladigan Davlat talablarining

ishlarida harbiy nutq, o'qish va savodga tayyorgarlikdan iborat. Bu

“Vazifa bajarish va savodga tayyorgarlik” quyidagi maxsus

ush madaniyatini tarbiyalash, lug'atni boyitish,

mustahab, lagin, shu, nutqning grammatik to'g'riligini

takomillashuv, o'qitish metodologik) nutqni shakllantirish, ravon nutqni

rivojlanish, qizilash, tarbiyalash, savodga tayyorgarlik.

Ushbu metodika ma'ruza 3-soni o'qituvchilarning og'zaki nutqini rivojlantirish va

savodga tayyorlash va ta'limi-tilimiy yordam berish maqsadida

tayyorlangan 100 ta, xalqaro darajada tanishtirilgan 36 ta Faoliyat pedagogik

texnologiya talablarini qamrovchi bo'lgan. Mavzu mazmuni Faoliyat

davomida bolalarning o'zlarining qiziqishlariga asoslangan faol o'yinlar yordamida

mustahkamlanadi.

Faoliyat ishlanmalarida: **matematika, lug'at, tovush**

madaniyati, savodga tayy, qarilish va o'zaro bog'liq holda olib

borishga harakat qilindi. Bu ishni bolalar va oʻqituvchilar vazifalarini tezroq

egallashlariga yordam beradi. Ushbu xat ishlab chiqarilgan qariybachi

yordamida, mustaqil hikoya tuzish, rasmlar yaratish, tarbiyaviy mazmun

asosida hikoyalar tuzish va qayta hikoyalar yaratish va qayta yaratilishga

o'rgatishga qaratilgan. Unda bolalarning o'zlarining o'ziga xosligini anglash

maqsadida har xil ta'lim - tarbiyaviy ishlar olib boriladi. Shuning uchun ta'lim - tarbiya zaka:

suhbat, savol- javob, hikoya qilish, tushuntirish, muhokama, qayd qilish, gazmalilik:

rasmni ko'zdan kechirish, kuzatish, sayr; amalyiy, mashq, malika, shiriq,

tasviri ko'rsatgan taqquoslash va turli interfaol o'yinlardan foydalaniladi.

mustahkamlandi.

Oo'llanmadan tarbiyachilar, ota-onalar va maktabga barcha talabalar

bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash jarayonida ijodiy...

Nutq, o'qish va savodga tayyorlash

1-yarim yil					2-yarim yil					Yil davomida
IX	X	XI	XII	jami	I	II	III	IV	V	
4	4	4	4	16	4	4	4	4	4	20
										36

Nutq, o'qish va savodga tayyorlash

	Oyi	Faoliyat mavzusi
1	Sentyabr	«Bo'ri bilan echki» o'zbek xalq ertagini tarbiyachi bilan birgalikda qayta hikoya qilishga o'rgatish
		O'yinchoq bo'yicha tasviriy hikoya tuzishga o'rgatish
		Bolalarni tarbiyachi bilan birgalikda o'yinchoq haqida kichik hikoya (2-3 ta gap) tuzishga o'rgatish
		«Biz kubik o'ynaymiz» surati ustida suhbat
		O'yinchoqlar haqida suhbat
		Tarbiyachining yordamida qisqa hikoya tuzishga o'rgatish
		Tarbiyachining yordamida o'yinchoq haqida qisqa hikoya tuzishga o'rgatish
9		Tarbiyachi bilan birgalikda qayta hikoya qilishga o'rgatish
10		O'yinchoqlar haqida suhbat
11		O'yinchoqlar haqida qisqa hikoya tuzishga o'rgatish
12		O'yinchoqlar haqida qisqa hikoya tuzishga o'rgatish
13	Dekabr	«Chinada» surati ustida suhbat
14		Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish
15		Buyumlar haqida suhbat (kattalar bilan) aytishga, savollarga to'g'ri javob berishga o'rgatish
16		Tarbiyachi bilan birgalikda o'yinchoqlar haqida qisqa hikoya qilishga o'rgatish
17	Yanvar	Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish
18		Surat bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish
19		«Biz qushlarni qanday ovqatlantiramiz» surati ustida suhbat tuzish. «Qo'limizni isitamiz» o'yini
20		Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish
21	Fevral	Bolalarni tarbiyachi yordamida o'yinchoqlar haqida qisqa hikoya tuzishga o'rgatish

22		O'yinchoqlarni tasvirlashga o'rgatish
23		Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish.
24		"Mushuk va mushukchalar" surati ustida suhbat
25	Mart	Buyumni tasvirlashni o'rgatish
26		Bolalarni «Bo'g'irsoq» ertagini tarbiyachi bilan birgalikda qayta hikoya qilishga o'rgatish.
27		Bolalarni tarbiyachi bilan birgalikda o'yinchoq haqida kichik hikoya (2-3 ta gap) tuzishga o'rgatish
28		"Ikki echki" o'zbek xalq ertagi asosida qayta hikoya qilishni mashq qilish
29	Aprel	Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish
30		Bolalarni «Kurk tovuq» ertagini tarbiyachi bilan birgalikda qayta hikoya qilishga o'rgatish
31		Tarbiyachi yordamida kichik hikoya tuzishga o'rgatish.
32		"Bolalar baliqni ovqatlantiryaptilar" surati ustida suhbat
33	May	Tarbiyachining savollari bo'yicha hikoya tuzishga o'rgatish.
34		Surat bo'yicha qisqa hikoya tuzish
35		Qushchani kuzatish. Yomg'ir va qushlar harakatli o'yin
36		Asarni qayta hikoya qilish «Maqtanchoq quyon» o'zbek xalq ertagi

Mavzu: «Bo’ri bilan echki» o’zbek xalq ertagini tarbiyachi bilan birgalikda qayta hikoya qilishga o’rgatish.

Mavzu bo’lajak bolalarni tanish adabiy asar («Bo’ri bilan echki» o’zbek xalq ertagi)ni o’qitish va bolalarni o’zbek xalq ertagini birgalikda qayta hikoya qilishga o’rgatish.

Maqsad: Bolalarni «Bo’ri bilan echki» o’zbek xalq ertagini birgalikda qayta hikoya qilishga o’rgatish. «A» tovushini to’g’ri talaffuz qilishni aniqlash va uni so’z va so’z birikmalarida talaffuz qilishni o’rgatish.

Kutubxona resurslari: «Bo’ri bilan echki» o’zbek xalq ertagini tarbiyachi bilan birgalikda qayta hikoya qilishga o’rgatish. «A» tovushini to’g’ri talaffuz qilishni aniqlash va uni so’z va so’z birikmalarida talaffuz qilishni o’rgatish.

Kerakli jihozlar: «A» tovushi bor sur’atda talaffuz qilishni o’rgatish, ot-toychoq, sichqon-sichqoncha, mushuk, yakka-jakka javoblar: bo’ri, echki, g’oz o’yinchoqlari.

Faoliyatning borishi:

Tarbiyachi: Hozir, bolajonlar «Bo’ri bilan echki» o’zbek xalq ertagini aytib beraman,- deydi. Tarbiyachi o’yinchoqlardan birini (sichqon-sichqon) ertakni hikoya qiladi va «Ertak sizga yoqqimi?», «Ha, men ham bu ertakni birgalikda hikoya qilamiz. Men boshlayman, siz esa men to’g’ri talaffuz qilishni o’rganasiz (umumiy va yakka-jakka javoblar)»-deydi.

Tarbiyachi: Bir kuni echki podadan...

Bolalar: ajralib chiqqan ekan.

Tarbiyachi: Seni eyman!

Bolalar: debdi bo’ri.

Tarbiyachi: Meni-ya?

Bolalar: ha, seni.

Tarbiyachi: Rahm qil.

Bolalar: Men juda ochman.

Tarbiyachi: Rahm qilmayman. Seni butunlay...

Bolalar: bir yamlab yutib yuboraman va h.k.

Bolalar (bola) jumlani tugatgandan keyin, tarbiyachi o’sha o’yinchoqlardan birini u bilan harakatlar bajaradi, keyin yana bir marta ertakni bolalar bilan birgalikda hikoya qiladi, lekin o’yinchoqlardan foydalanmaydi.

O’yin mashqi. Tarbiyachi: Bolalar, hozir «Bo’ri va echki» o’yinini o’yinchoqlar bilan o’ynaymiz. Sizlar echkilar bo’lasiz. Men echkilar o’tlagani chiqadilar, desam tarqalib, sizni qidirasiz, topasiz, eysiz. Men «Bo’ri» desam, joyingizga o’tirib olasiz, deydi. (O’yin 2-3 marta takrorlanadi).

Tarbiyachi qo'liga g'oz o'yinchog'ini oladi va: qaranglar bu nima? Bu... (g'oz) Uning ismi (g'a-g'a). G'ozning ismi nima ekan? (umumiy va yakka-yakka javoblar). G'oz sizning oldingizga kelganidan xursand bo'lib, «g'aa-g'aa», «g'aa-g'aa» deb qo'shiq aytayapti. G'oz qanday qo'shiq aytdi? (bolalar javobi) Hozir g'ozning qo'shig'ini biz ham aytib ko'ramiz.(2-3 marta takrorlanadi).

Bolalar bilimini tekshirish va mustahkamlash uchun savollar:

-Ertakning nomi nima ekan?

Echkining oldidan nima chiqib qoldi?

Bo'ri echkiga nima dedi?

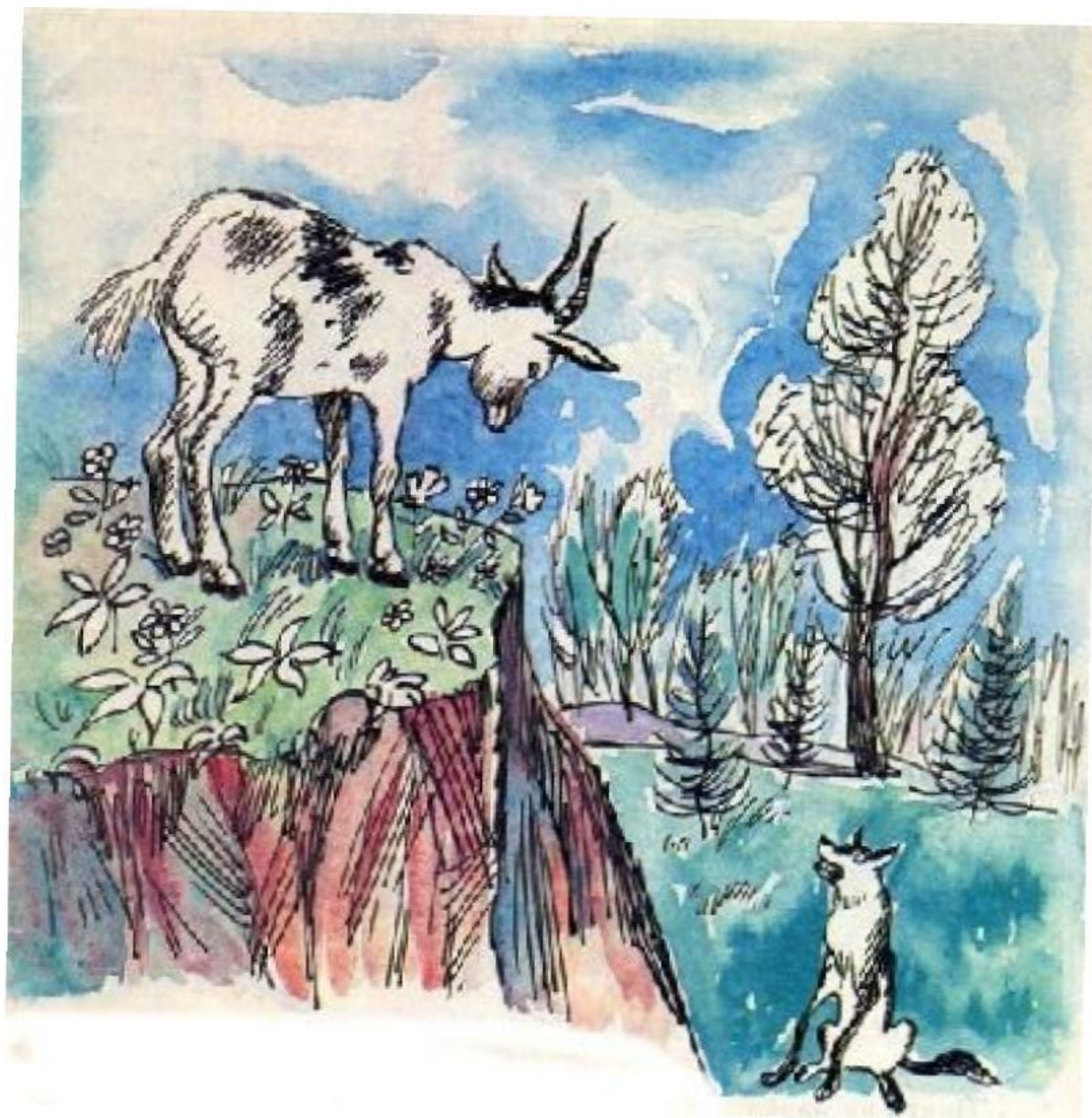
Echki bo'riga nima dedi?

Bo'riga echkining qanday gapi ma'qul bo'libdi?

Echki nima qildi?

Bo'ri echkini eb qo'ydimi?

G'oz qanday qo'shiq aytar ekan?

Mavzu: O'yinchoq bo'yicha tasviriy hikoya tuzishga o'rgatish.

Maqsad: O'yinchoq bo'yicha tasviriy hikoya tuzishga o'rgatish.

Vazifa: O'yinchoqning qismlari, belgilarini to'g'ri aytishga (nomlashga) o'rgatish.

Ushbu vazifa uchun zarur bo'lgan bilimlar: «Poezd» tovushlarini (so'zlarda, so'z birikmalarida) to'g'ri aytishga o'rgatish va belgilarini aniqlash va mustahkamlash.

Kerakli natijalar: O'yinchoqning qismlari (so'z birikmalarida) to'g'ri talaffuz qilishga o'rganadilar. O'yinchoqning tasviriy hikoya tuzishga o'rganadilar.

Kerakli jihozlar: O'yinchoqlar, poezd, paravoz va sigir, kakku, xo'roz.

Faoliyatning boshlanishi: Tarbiyachining stoldi bo'lga o'tiribdi. Yonida qutida o'yinchoqlar: sigir, xo'roz, kakku, paravoz bor. Tarbiyachi poezdni ko'rsatadi va «Poezd» deydi. Agar bolalar javob bermasalar yoki noto'g'ri javob bersalar, tarbiyachining aytadi: «Bu poezd», «bu paravoz». Kelinglar, uni yaxshiroq tanigan bolalari borligini bilib olamiz.

Bolalar ba'zi qismlarini (mo'risi, g'ajaklarini) ko'rsatib berib, lekin tarbiyachining o'zi ularni ko'rsatishi va «Poezd» Paravoz» qanday? Vagonlari-chi? Kelinglar endi vagonlarini tanigan bolalarning ismlari bor? kabi savollar beradi.

Tarbiyachi bolaga stol oldiga kelib, istagan o'yinchoqlarini ko'rsatib berishni taklif etadi. Agar bolalar o'yinchoqlar qolsa, tarbiyachining talabini jalb qiladi yoki o'zi vagonning qismlarini ko'rsatadi va «Poezd» qanday nomi nima?» deb so'raydi.

Keyin tarbiyachi quyidagi savollarni beradi: Kim poezd paravoz? Kim poezdda qaerga bording? Kim biladi? Keyin bola bilan talaffuz qiladi: Men yozda poezdda buvimnikiga bordim. Poezd tez yuradi. «Poezd» deb qichqiradi.

O'yin mashqi. Tarbiyachi bolalarga «Poezd» o'yinini o'ynashni taklif etadi. «Men paravoz bo'laman, sizlar esa vagon bo'lasiz». Bolalar ketma-ket «Poezd» doira bo'ylab tarbiyachi ketidan yuguradilar va «uuu-uuu» deb talaffuz qiladi. Mashq bir necha marta takrorlanadi.

Keyin bolalar o'z joylariga o'tiradilar va Faoliyat davom etadi. Tarbiyachi «Poezd» bolalarga o'yinchoq olib keldi. Hozir bu o'yinchoqlar qanday ekanligini ko'rib chiqamiz. «Bu nima?» (sigir). Uning ismi (qo'ng'iroy). Uning shohi bor (ko'rsatadi). Sigir sut beradi. Kim biladi? Sigir qanday mo'raydi? «Mo'o'o'-

mo'o'o» (umumiy va yakka javoblar). Bu nima? (xo'roz). To'g'ri, xo'roz. Uning boshida chiroyli tojisi bor (ko'rsatadi). Xo'rozning dumi katta va chiroyli (ko'rsatadi). Xo'roz qanday qichqiradi? (qu-qu-quuu) (umumiy javoblar). Kim xo'roz haqida so'zlab beradi. (2-3 bola so'zlaydi).

Kelinglar xo'roz haqida she'r aytib beraman.

Qu-qu-qu-qu xo'rozim.

Uyimda xushovozim.

Paq-paq qanot parvozim,

Qu-qu-qu-qu xo'rozim!

Bolalar bilimini tekshirish va mustahkamlash uchun savollar:

1. Paravozning rangi qanday? Vagonlari-chi?
2. Sigir haqida kim gapiradi? Uning ismi nima? Sigir qanday mo'raydi? 3. Xo'roz haqida kim gapiradi? Xo'roz qanday qichqiradi?

Mavzu: O'yinchoq haqida qisqa hikoya tuzishga o'rgatish (tarbiyachi yordamida).

Maqsad: Tarbiyachi bilan birgalikda o'yinchoq haqida kichik hikoya (2-3 ta gap) tuzishga o'rgatish.

Tarbiyachining «Bekimmachoq» o'yini (sakra, yugur) to'g'ri hosil qilishga o'rgatish, «ichida», «oldida», «yonda» so'zlaridan to'g'ri foydalanish. «B» harfi bilan so'zni to'g'ri mustahkamlash.

Kutilayotgan natijalar: Tarbiyachi o'yinchoq haqida qisqa hikoya tuzishga o'rganadilar.

Kerakli jihozlar: O'yinchoqlar: ma'chi, baliq, ayiqcha, sichqoncha.

Faoliyatning borishi: Tarbiyachining stolidagi o'yinchoqlar. «Bekimmachoq» o'yini ichida o'yinchoqlar bor. Bizning oldimizga kim keldi? (Ma'chi). Kim ular haqida so'zlab beradi. (hohlovchilarni o'zgartirib, yugur, sakra hikoya qiladi).

Karim sen sichqon haqida gapirishni hohlaydigan ayiqcha top. Karim, mana, uning quloqlari kichkina, dumi uzun, kul rang. Sichqon «e-e-e-e» shovqini beradi. Kim ayiq haqida gapirishni hohlaydigan ayiqcha top. Ayiq «e-e-e-e» shovqini beradi, jigari yungli bor. Boshida kichkina, dumolov quloqlari bor. Ayiq qora, yonida ham qora. Ayiq asalni yaxshi ko'radi. Ayiq «e-e-e-e» shovqini beradi, u mashina yashaydi).

Tarbiyachi: bolalar, sichqoncha va ayiqcha top. Bolalar, sichqoncha top. Siz topshiriq berasiz, ular sizlarning topshiriq beradilar. Faoliyatni topshiriqni bajarishni muloyimlik bilan so'rash. «Ayiqcha top. Ayiqcha top ber», «sichqoncha, iltimos yugur» kabi (bir nechta takrorlash). Keyin tarbiyachi «Bekimmachoq» o'yinni tavsiya qiladi. O'yinchoqni topib beradi, ayiqcha topadi. Ayiqcha orqasini o'giradi (bolalar o'qib beradi). sichqoncha bekinadi (bolalar ko'zlarini ochadilar). Ayiqcha top. Ayiqcha qayerda? U mashina tagidadir. Yo'q, u erda emas. Bolalar, sichqoncha qayerda? (Bolalar aytib beradilar). Kabina ichida mana u qaerga chiqib beradilar. Bolalar ko'zlarini yumadilar, sichqoncha bekinadi. (Kabina ustiga chiqib beradi). Ayiqcha sichqoncha qani? deb so'raydi. Bolalar aytib beradilar. O'yin davom etadi. (Mashina tagida, yonida, oldida so'zlarini aytib mashq qiladi); O'yin mashqi o'tkaziladi:

Tarbiyachi: Bolajonlar, kelinglar, hammamiz bittadan koptok olamiz. doira bo'lib turamiz. Koptokni ikki qo'llab ushlab olib, pastga, gilamga qo'yamiz. Gilamga o'tirib koptokni o'ng yon tomonimizga qo'yamiz. Koptokni olib chap yon tomonimizga qo'yamiz. Koptokni olamiz. O'tirgan holda koptokni oldimizga qo'yamiz. Oldinga, chap yonga, o'ng yonga deganda, koptok qaerda

bo'lishi kerakligini bilib oldingiz. Men endi faqat oldinga, chap yonga, o'ng yonga deb turaman. Sizlar mashqni bajarasizlar. Boshladik:

- oldimizga
- chap yonga,
- o'ng yonga

Barakalla bolalar, mashqni juda yaxshi bajardingiz. Koptoklarni joyiga qo'yib stullarga o'tirib olamiz.

Tarbiyachi: Ayiq va sichqoncha sizlarga o'yinchoqlar olib kelishibdi, keling ularni ko'ramiz (bir necha bolaga takrorlanadi).

Yakunida: "bbbo'ri, bbbaliq, bbbolta, bbbodring" so'zlarini yana bir marta talaffus qilamiz

Bolalar bilimini tekshirish va mustahkamlash uchun savollar:

- 1.Ayiq haqida kim gapirib beradi?
- 2.Sichqoncha haqida kim gapirib beradi?
- 3.Koptok qaerda turibdi? (oldida, ustida, tagida, chap yonda, o'ng yonda)
4. Ayiqcha va sichqoncha sizga qanday o'yinchoqlar olib kelishdi?

veb-saytimiz: Zokirjon.com

**Zokirjon.com veb-saytimiz orqali o'zingizga kerak
bo'lgan hujjatlarni yuklab oling.**

Zokirjon Admin bilan

**+99891-328-88-38 nomerga yoki jek567 izlab
telegramga yozishingiz so'raladi.**

**Telegramda murojaatingizga o'z
vaqtida javob beriladi.**

**Kichik guruhlarga Savodga tayyorlash faoliyat
ishlanmalarni to'liq holda olish uchun
telegramdan yozing.**

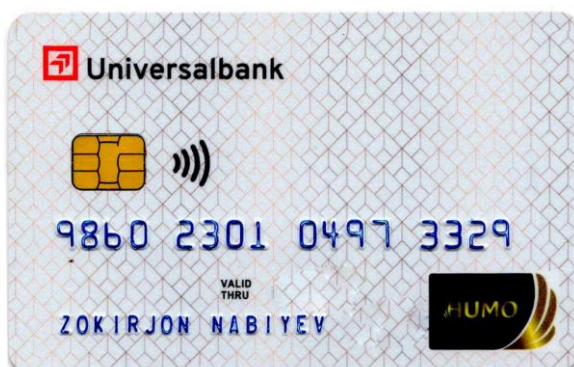

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng

yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga

joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.